

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO

Vredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gradice št. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri naročninah za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrto leta K 50, mesečno K 20, za 1

Ljubljana. — v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 13. oktobra 1921.

ŠTEV. 109.

Še trije dnevi!

V soboto, t. j. čez tri dni poteče rok za podpisovanje državnega posojila. Kdor iz naših vrst še ni izpolnil svoje svete dolžnosti in še ni podpisal državnega investicijskega posojila, naj ne zamudi zadnjega trenutka. Urejen in dober promet bo ravno nam trgovcem, industrijalcem in obrtnikom v največjo korist, zato ne zaostajajmo za drugimi, ki so priskočili državi z velikimi svotami na pomoč. Pokažimo, da zamore naša mlada, svobodna, ujedinjena Jugoslavija računati ne le na našo ljubezen in naše sile, marveč tudi na našo dejansko podporo.

Zunanja politika.

Dne 10. t. m. je poteklo leto dni, odkar je koroški plebiscit odločil v prilog avstrijske republike in so Karavanke postale naša severno-zapadna meja. Po daljši dobi upanja in vere v zmago je narodna nesreča učinkovala tem bolj globoko in je povečala našo konsternacijo. Oglasili so se od vseh strani klici po krivicu katastrofe in splošno ogorčenje je zahtevalo razčiščenje položaja. Očitani smo osrednji vladi napake, zamerili smo zaveznikom njihovo obnašanje, semtertja smo tudi slišali glasove o svoji delni krivdi. Od takrat je poteklo leto dni in izgledalo je, da naša narodna žalost že polagoma gineva in se pretvarja v skepso in pozabljenje. Ob žalostni obletnici moramo predvsem svečano povzdigniti glas in bratom onkraj severne meje glasno povedati, da nismo pozabili nanje ter smo odločeni, v zgodovinski uri prenesti mejo s silo orožja na pravično narodno mejo. Naša slovesna izjava, ki je te dni potekla iz ust slehernega Slovenca in Jugoslavena, naj bo slovenskim Korotanem tolažilo in bodrilo pod tujim jarmom, da tudi zanje zori ura odrešitve.

Da bomo mogli svojčas izvršiti delo osvobodjenja, se moramo učiti iz

naše preteklosti in po teh izkušnjah uravnati svoje politično početje v bodočnosti. Predvsem se moramo zavedati, da smo nepripravljene stopili v brutalno meddržavno življenje. Kot si neizkušen mladenič domišlja, da bo osvojil širni svet, dokler ga boj za obstanek in bridkost prevar ne prekvasita in mu ne doprineseta realnejšega naziranja stvari, ki ga šele usposobi za uspešno delo. Vse naše narodno življenje je bilo do sedanjih dni preveč rahlo in nežno, in kar je glavno, ni potekalo v okviru države, kjer bi se moglo v prvih vrstah uveljaviti, ker je bilo obsojeno na vlogo gledalca in trpina, ki mu vkljub njegovemu odporu drugi režejo kruh in odločajo o njegovi politični usodi. Državni aparat in narodno življenje dozdej za nas nista bila identična, ter sta si večkrat stala naravnost sovražno nasproti. Ko je takoj pri vstopu v novo dobo stopila pred nas naloga, rešiti v tekmah s čeprav premaganim, ali kulturno in drugače silno močnim sosedom usodo spornega ozemlja, že iz tega vidika nismo mogli zmagati ter bi na temelju tega spoznanja že v početku morali ugovarjati proti plebiscitni instituciji in vztrajati na tem stališču. Plebiscit sam po sebi pa je za nas pomenil v naprej poraz.

Sile, ki so bile na delu in so dolečale smer razvoju, so nam bile sovražne, ali so vsaj presojale našo usodo popolnoma brezbrizno. Zavezniške države našega iskrenega prepričanja niso upoštevale, ker so videle v njem premalo onega bojnega razpoloženja in one akcijske sile, ki je motor državnega življenja in odloča bodočnost narodov. Mi smo zaveznikom prihajali nasproti z odprtim srcem in v zavesti svoje pravice, ali kaj, ko nismo mogli pokazati tistih faktorjev, ki vcepljajo respekt! Manjkalo nam je mož, ki bi s pravim pojmovanjem razmer ter istočasno z vsim taktom zavezniškim zastopnikom vedno in vedno svedočili našo trdno voljo in

ljudi našo sposobnost, da obdržimo za vsako ceno slovenski Korotan. Naš optimizem nas je premotil in nam zamagljal jasni pogled. Medtem pa je prihajal usodni dan, ki nas je po veliki večini našel nepripravljene.

Ne v osrednji vladi, ne v zavezniški pristranosti, nego v nas samih tiči v bistvu krivda na izgubi Korotana. To spoznanje mora postati splošno, ker le ono nas more izvesti iz sedanjih blodnih nazorov v realno pojmovanje stvari in nam enkrat omogočiti popravo naših napak. Moramo se v večji meri vživeti v našo državnost; narodna romantika ne sme v taki meri prevladovati pri vprašanjih, ki jih je rešiti samo z razumom. Ta prehod v novi nazor, ki ga preživljamo v zadnjih treh letih, se naravno vrši zelo počasi ter komaj vidno napreduje. Časih je podoba, da sploh negiramo to drugo stran narodnega življenja, ki stoji v praktičnem brutalnem boju z velikim svetom, ter hočemo ostati večni neboljenci. Ali samo izgleda časih tako, v resnici se vživljamo v novo razmere vrši naprej. Koroška nesreča je najvažnejši memento za tiste, ki v dnevnem političnem boju radi pozabijo na žalostno preteklo dobo in uveljavljajo bojna gesla, ki jim manjka stvarnosti, da se bo treba vživeti v idejo slovenske in jugoslovenske državne celote bolj intenzivno in tudi iz stvarnejših razlogov, ako hočemo izvršiti čimprej veliko osvobodilno delo na severu in zapadu. Ta zavest je v dnevih narodnega žalovanja pronikla v vsej slovenski javnosti, in vsakdo je z zadoščanjem opazil veliki napredek od lanskega leta, ko je bil naš pogled pod vtisom bridkega dogodka nejasen, pa do danes, ko je spoznanje v večji časovni oddaljenosti globokeje in pravičnejše. V tej, čeprav neprijetni zavesti, ki je osvojila te dni vse slovensko kroge brez razlike strankarske pripadnosti, vidimo jamstvo svoje bodoče zmage, ker nas bo izvedla iz primitivnega

pojmovanja mladega naroda v tisto areno, kjer se od pamtiveka bije boj velikega sveta. Zato danes svečano in z globoko vero v srcu zagotovimo brate onkraj Karavank, da prihaja odredilna ura njihove osvoboditve.

Prva plenarna seja spopolnjene trgovske in obrtniške zbornice.

(Dalje.)

Glavne akcije zbornice po preobratu.

Ne moremo posegati v podrobnosti in niti kratek opis ne more izčrpano podati vsakega pregleda zborničnega delovanja v novih razmerah in zlasti v času od zadnje plenarne seje. Omenjeno pa vendar bodi, da je zbornični ustroj in način zborničnega dela dobil priznanje na raznih mestih in zlasti tudi v krogu strokovnjakov pri naših bratskih sorodnih korporacijah. Naša zbornica je imela ponovno priliko, prirediti večja posvetovanja svojih kupčijskih in industrijalnih interesov, storila je to vedno, kadar so stala na dnevnem redu važna vprašanja trgovinske in carinske politike, prometnih zadev, finance in denarstva. Naj omenimo, da se je pri zbornici začela akcija za terjatve proti bivšemu carju, ki je vodila do ustanovitve »Komisije za terjatve proti bivšemu carju«; zaradi vnovčenja naših zasebno-pravnih terjatev proti Avstriji, kar je vodilo do stalne naprave »Zveze upnikov« in pozneje »Repatrie«.

Industrija, trgovina in obrt je imela od prevrata sem svoje težke in skrbipolne čase. V kupčijo je zašlo mnogo tujih elementov, ljudi, ki niso izšli iz trgovskega stanu. Nesolidno ravnanje in postopanje teh kvarnih elementov, ki so se v trgovino in obrt vgnezdili v času, ko je blaga manjkalo in se redna trgovska

Kronika razvoja hranilnic.

Sestavil: I. Mohorič.

(Dalje.)

»Vsekakor je zelo zaslužen korak, ki dokazuje smisel in vremo za javno koristne zavode, katerega hoče gospod župan in tukajšnji meščani... izvršiti s tem, da bi potom poziva, ki bi se obelodanil v tukajšnjih časopisih, tudi v kranjski deželi povabil več človekoljubov, da osnujejo v Ljubljani po vzoru že nad leto z najboljšim uspehom v stolnem mestu Dunaju obstoječe hranilnice podoben zavod potom prostovoljnih prispevkov in deželna vlada daje z veseljem svoje soglasje k izvršitvi tega hvalevrednega podjetja, vendar pa pričakuje še poprej, predno stopi v delo nameravano glavno društvo za ustanovitev hranilnega zavoda, da se ji naznanijo člani, iz katerih bo obstajalo društvo, in pravila, po katerih bo razvijalo svoje delovanje, kakor tudi imenik članov glavnega društva, ki hočejo za obratovanje tekočih vlog prevzeti solidarno poročstvo. Nič manj ne odobrava gubernij predloga, da bi imenovani individui otvorili, da bi se s meščanom blagodejnost podobnega zavoda kar najprej mogoče podelila,

že dne 4. novembra t. l. namreč na god njenega Veličanstva cesarice, začasno do ustanovitve glavnega društva provizoren hranilni zavod v Ljubljani na ta način, da prevzamejo solidarno poročstvo za pravilno vračanje vložnega kapitala in upravo zagotovljenih obrestni na imenovan dan vložnih prvih denarnih svot na podlagi predloženih začasnih veljavnih pravil in te prve vloge tako obrestujejo, kot da bi bile že 30. oktobra 1820 vložene.«

Sweerts l. r. Premierstein l. r.

Da bi se toraj pospešila ustanovitev hranilnice, je bil že 20. oktobra publiciran v »Illyrisches Blatt« oklic, kateremu je sledil nadaljni 3. novembra, za prostovoljne prispevke in darila v obrestnih državnih obligacijah za ustanovitev zaklada, iz katerega bi se krili opremni in režijski stroški, s poljudno razlago o koristnem namenu hranilnic in upravnem ustroju hranilnih zavodov. Z dnem cesaričnega godu je začel poslovati. Oklicu se je odzvalo zadosti uglednih meščanov, katerih premoženje in vglad pri someščanih je nudilo zadostno poročstvo o nesebičnem namenu zavoda. Po prvih dokazih življenjske zmoglosti, so se ustanovitelji začeli pripravljati na definitivno organizacijo provizornega hranilničnega društva.

Nova pravila in načrt uprave je bil guberniju predložen 16. januarja 1822 št. 2220 komiteju, da naj sporoči ime na kuratorija in vpošilja redno podrobna letna poročila. Od vseh članov podpisan eksemplar je bil vposlan združeni dvorni pisarni na Dunaj, ki je odgovorila v odluku z dne 17. maja 1822 št. 12.634, intimiranjem z gubernijalnim dekretom z dne 7. junija 1822, št. 6437, da se odobravajo določbe gubernija glede privatnega hranilnega društva in da izraža ustanoviteljem in pospeševalcem zavoda posebno priznanje. Provizorij je torej formalno likvidiral in računski zaključki z dne 1. maja 1822 izkazujejo sledeče rezultate:

Aktiva:

1. obrestn. kapitala	15.857 fl. 58¼ kr.
2. gotovine	1.113 fl. 36½ kr.
3. skupaj	16.970 fl. 94¾ kr.
Passiva:	
1. kapitali interes.	15.478 fl. 39 kr.
2. obresti	166 fl. 26¼ kr.
3. osnovni zaklad	1.326 fl. 29¼ kr.
4. skupaj	16.970 fl. 94¾ kr.

Prvotni uradni lokal je bil do l. 1837 mala najeta sobica v hiši Franc Galleta pri rotovžu; pozneje so kupili Grošeljnovo hišo na Poljanah št. 61 in uradovalo se je prvi čas vsak

dan razen nedelj in praznikov od 11 do 12. ure.

V tej obliki je bila prva na jugu osnovana hranilnica, delo nemškega meščanstva v konservativni restauracijski eri kongresov. Njej so sledile še v predustavni dobi po glavnih mestih daljši hranil. zavodi, ki so omejili večinoma svoj delokrog na provincialno okrožje. Šele pozneje, po enotni pravni normi hranilničnega pravilnika za l. 1844 in po prehodu iz podaništva preko velikih javnoprvnih reform začena okrog šestdesetih let novo organizacijsko gibanje, in ustanavljanje občinskih hranilnic.

V prvi fazi so bile ustanovljene sledeče hranilnice, ki pridejo za Jugoslovane v poštev:

1. 1825 v Gradcu: Steiermärkische Sparkasse;
1. 1831 v Gorici: Monte di pietà ed unitavi cassa di risparmio;
1. 1835 v Celovecu: Kärntnerische Sparkasse;
1. 1835 v Dubrovniku: Monte di pietà e unita cassa di risparmio;
1. 1841 v Zadru: Monte di pietà e riunita cassa di risparmio;
1. 1842 v Trstu: Cassa di risparmio.

(Dalje prihodnjic.)

konkurenca ni mogla uvajati, je do-
bremu glasu in ugledu cele naše tr-
govine zelo škodovalo.

Problem draginje.

Ob času trde draginje so nastajali
v Sloveniji razni izredni predpisi, ki
so bili včasih prava šiba in nadloga
za trgovstvo in obrtnost. Zbornica je
po najboljši možnosti štutila intere-
se naših industrijskih in obrtnih
krogov. Izdelala je obširne elabora-
te ob času kampanje za pobijanje
draginje, veriženja in pretiranih cen.
Ko se je na poziv deželne vlade za
Slovenijo vršila večdnevna javna en-
keta glede draginje in glede sredstev
za ujezitev naraščajočih cen, je zbor-
nica prevzela in podala osnovni refe-
rat o presoji tega težkega vprašanja
in o vzrokih draginje ter podala vo-
dila za presojno pravilnosti cen. V
teku razprav sta zbornična tajnika
ponovno posegla v debato ter v veli-
ki meri pripomogla do pravičnejše
presoje položaja industrije, trgovine
in obrti. Dejansko se je od časa tiste
ankete položaj tudi v Sloveniji za in-
dustrijo, trgovino in obrt obrnil od-
ločno na boljše in je prenehalo prej-
šnje samovoljno in tudi nesistemat-
ično postopanje raznih organov in
mest proti produktivnim in kupčij-
skim stanovom.

Ko je proti koncu l. 1919 stopilo
v ospredje vprašanje, kako je urediti
našo valuto v svrhu prehoda do ene-
ga novca, je zbornica z vso odločno-
stjo posegla v razprave in se trudila,
doseči tako ureditev vprašanja, ka-
tera bi odgovarjala našim upraviče-
nim gospodarskim potrebam. Stopili
smo v dotiko tudi s hrvatskimi inte-
resenti, da bi obvarovali naše gos-
podarstvo velike škode. Pri tej pri-
liki je prišlo tudi do tega, da so se
v zbornici zbirale na redna posveto-
vanja gospodarske korporacije, ki
so tekoča vprašanja pretresavale in
pod zborničnim vodstvom na zunaj
enotno postopale. Ta posvetovanja
gospodarskih korporacij so ostala
kot nekak prosti anketni zbor, kate-
ri se po potrebi v vsi važnejših pri-
likah zbira na posvetovanje.

Davčna zakonodaja.

Taka posvetovanja so se vršila
zlasti tudi v stvareh, ki se tičejo dav-
čne zakonodaje. Vprašanje davkov
je sploh materija, kateri je zbornica
posvečala ves čas trajno pozornost
in je v tem pogledu dosegla mnogo
uspehov. Kot uspeh se more v takih
stvareh zaznamovati še tudi dejstvo,
da se prepereči poslabšanje starega
položaja. Intenzivno se je zbornica
pečala z davkom na vojne dobičke,
z invalidskim davkom, s priredbo
dohodnine in pridobnine. Potegova-
la se je zlasti za to, da so zopet oži-
vele cenilne in pridobninske komisi-
je. Razpravljalo se je zlasti tudi o
plačarini, o davčnem postopanju, ta-
ko glede opominov, glede rubežni,
glede plačilnih nalogov, glede rokov
za pritožbe. S priznanjem in s čutom
hvaležnosti moramo omenjati, da nas
je v naših prizadevanjih v merah
možnosti jako ljubeznivo podpirala
finančna delegacija v Ljubljani, tako
njen predsednik, kakor njeni vodilni
funkcionarji. Prav tako zahvalno
moramo omenjati tudi podpore in
intervencije naših narodnih poslan-
cev. Pri vsem tem smo glede davkov
vedno stali na stališču, da so davki
potrebni za državni obstoj in da se
trgovina, industrija in obrt ne brani-
jo davkov, samo, da ostanejo v me-
jah zmagljivosti in da se pravično
prirejajo. Državi je treba dajati, kar
ji gre. Ravno produktivni sloji imajo
poglaviti interes na tem, da je dr-
žavno gospodarstvo v redu in da se
državni izdatki in potrebe pokriva-
jo z rednimi dohodki. Deficiti in raz-
ne zasilne finančne operacije vodijo
v nesrečo in povsod slabo učinkuje-
jo, zlasti na vrednost našega denarja.

Inozemski trgovski kredit.

Vprašanju o vrednosti našega
denarja na tujih trgih smo v zbornici
posvečali posebno pozornost ter smo
prav zadnje dni, ko je nastopila v
naši prestolnici malosrečna akcija za
to, da se odlože naša plačila in obve-

ze nasproti inozemstvu, odločno na-
stopili proti vsakemu koraku, kateri
bi mogel kakorkoli omajati zaupanje
v našo kupčijsko poštenost. Kredit
je zlasti v naši mladi državi najdra-
gocenejša za našega trgovca in indu-
strijalca. Kredit treba očuvati z vso
skrbnostjo in se ogibati vsega, kar bi
nam moglo vzeti dobro vero v ino-
zemstvu, kjer se itak nam sovražne
sile trudijo, izpodkopati naš ugled
in našo veljavo.

Hvaležno moramo naglasiti, da
je zbornica tudi pri oddelku ministr-
stva trgovine in industrije v Ljublja-
ni, zlasti pa pri njegovem načelniku
g. ministr. svetniku dr. Rudolfu Mar-
nu, vedno našla za svoja prizadeva-
nja polno razumevanje in podporo.

Carinska vprašanja.

Zbornica je posvečala posebno
pažnjo ureditvi carinskega poslova-
nja in organizaciji carinarnic v Slo-
veniji ter vprašanju carinske politi-
ke. O teh vprašanjih je priredila
zbornica celo vrsto anket in pismenih
poizvedb ter se po svojih zastopnikih
udeležila v Beogradu konferenc in
anket o carinski politiki, o izvozni in
uvozni carini, o reformi carinskega
postopanja in o carinskem posredni-
štvu, o kompenzacijski pogodbi z Av-
strijsko republiko.

(Dalje prihodnjič.)

Seja širšega odbora Zveze grem. zadrug.

V četrtek dne 7. oktobra se je vr-
šila v posvetovalnici trgovske in obrt-
niške zbornice seja širšega odbora
Zveze gremijev.

Načelnik Zveze, gospod Jelačin
je otvoril sejo in konstatiral sklep-
čnost.

Davek na poslovni promet.

K prvi točki dnevnega reda je
poročal o davku na poslovni promet
Zvezin tajnik, ki je v referatu reasu-
miral glavne točke, ki so bile v seji
Ljubljani. gremija trgovcev in v ple-
narni seji trgovske in obrtniške zbor-
nice uvedene proti sedanjemu obse-
gu in izvrševanju prometnega davka.
Pred vsem povdarja, da je nepravil-
no, da se iz političnih ozirov vse pa-
noge poljedelstva in gozdarstva ter
živojinoreje oprostilo od plačevanja tega
davka. Dalje je sporno vprašanje
ali so med obrtniki, ki delajo z naj-
manj dvema stalnimi pomočniki mi-
šljeni tudi trgovci ali ne. Omenja, da
so predpisi glede izračunave dnevnega
prometa za malega trgovca z me-
šanim blagom zelo komplicirani, ker
mu je nemogoče vsak dan posebej na-
tačno konstatirati, koliko je prodal
monopolnih predmetov in koliko zna-
ša trošarina pri prodanih predmetih,
da bi jo odštel od celokupne svote.
Dalje je nerešeno vprašanje, kako naj
se vodi evidenca o dnevnem prometu,
ki se vrše na kreditne knjižice, ki se
samo enkrat mesečno obračunavajo.
Trgovci želijo, da bi se dovolilo, da
se prometni davek fakturira posebej
in ne všteto v prodajno ceno. Kone-
čno mora trgovstvo odvaliti od sebe
odij, ki pada neopravičeno nanje, ker
ta davek podružuje vse trgovske pred-
mete ne samo za en odstotek, mar-
več za 5—7% in sicer tolikokrat po
1%, skoz kolikor rok gre.

Obširne debate o tem predmetu so
se udeležili posebno g. Kosteve, Ša-
raban in Lilleg. Zveza je sklenila, da
se izdela obsežna spomenica o glav-
nih nedostatkah zakona na prometni
davek in da se jo vpošlje na mero-
dajna mesta.

Bolniško zavarovanje trgovskih na-
meščencev.

Kot druga točka dnevnega reda
je bila razprava o bolniških blagaj-
nah in bolniškem zavarovanju trgov-
skih nameščencev v zmislu uredbe,
ki jo je izdalo ministrstvo za social-
no politiko v Službenih Novinah, št.
184, ki predvideva, kakor je bilo že
svoječasno poročano v Trg. listu obli-
gatorno zavarovanje vseh trgovskih
nastavljenecov v številni vajence. V sled
tega je prišla društvena bolniška or-
ganizacija trg. nastavljenecov v Lju-

bljani, ki posluje že dolga desetletja,
v nevarni položaj, da bi izgubila mno-
go svojih članov. Zveza je že svoje-
časno napravila potrebne korake, da
bi se obstoječe bolniško društvo raz-
širilo in spremenilo v obligatorno or-
ganizacijo za zavarovanje vseh trgov-
skih nameščencev, vendar do sedaj
še ni prejela zadevnega odloka od
ministrstva za socialno politiko, zato
se sklene v zadevi ponovno interve-
nirati pri ministrstvu.

Devizni odbori.

K tretji točki dnevnega reda se je
razpravljalo o novi naredbi glede
regulacije deviznega in valutnega pro-
meta. K tej točki se je sklenilo, da
se naprosi ministrstvo financ, da bi
se imenoval tudi pri podružnici Na-
rodne banke v Mariboru podoben dev-
vizni odbor, in da se urgira čimprej-
šno aktiviranje poslovanja deviznega
odbora v Ljubljani.

Uredba o pobijanju draginje.

Nato je sledila razprava o 4.
točki dnevnega reda, namreč o ured-
bi za pobijanje draginje, ki je postala
vsled neenakega postopanja občin-
skih sodišč aktualna. V debato o tej
uredbi so posegli skoro vsi navzoči,
ki so se strinjali o tem, da je ta
naredba v protislovju z drugimi gos-
podarsko političnimi odredbami pose-
bno s prostim izvozom najglavnej-
ših živil. V obširni debati se je pov-
darjalo predvsem, da je ta naredba
izdana po sprejetju ustave in brez
sporazuma z ministr. trg in ind., ki
je edino kompetentno izdajati nare-
dbe glede maksimiranja cen in dopu-
stnega trgovskega dobička.

Sklene se poslati vsem merodaj-
nim mestom odločen protest proti se-
dajnemu načinu izvrševanja naredbe
o pobijanju draginje. Obenem se skle-
ne na predlog zveznega tajnika, da
se pozovejo vsi gremiji, da vsak za
svoje področje revidira v svoječasni
anketi pri trg. zbornici ugotovljen
maksimalen dopustni dobiček, da bo
mogla Zveza na podlagi te revizije
zavzeti v konkretnih slučajih stališče.

Nato je sledilo obširno poslovno
poročilo tajništva o delovanju Zveze
v dobi od junija do konca septembra,
ki ga objavljamo posebej.

Posamezni predlogi.

Med samostojnimi nujnimi pred-
logi je g. Divjak od gremija Ribnica
poročal, da se obrtni listi za krama-
rije zlorablajo ter, da dotičniki izvr-
šujejo obrt v obsegu redne trgovine,
dalje, da okrajno glavarstvo ne vpra-
ša v vseh posameznih koncesijskih
slučajih gremij za mnenje o lokalni
potrebi marveč, da podeljuje konce-
sije vsem prosilcem. Načelnik Zveze
mu je pojasnil, da je treba v takih
slučajih gremiju samemu nastopiti in
vložiti protest pri glavarstvu, ker bo
le na ta način zamogel uveljaviti gre-
mij svojo avtoriteto, kot stanovska
organizacija.

Gospod Oblak iz Novegamesta je
prosil, da bi se Zveza zavzela za to,
da se pobira taksa samo od luksuznih
in voz z vzmetmi za osebno vporabo,
ne pa od onih voz, ki služijo za pre-
voz lahkih tovorov. Gospod Weixl iz
Maribora je predlagal, da naj Zveza
ponovno intervenira v zadevi zlorabe
obrotnih listov za branjerijo in glede
prenosa obrtnih listov. Nato se je še
razpravljalo o trgovanju Nakupoval-
ne zadruge z nečlani na debelo, in o
veriženju železničarjev z blagom
vsled ugodnosti proste, oziroma zni-
žane vožnje in na škodo poklicnega
trgovstva.

Predsednik je obljubil, da bo
Zveza v vseh navedenih slučajih sto-
rila potrebne korake in zaključil sejo
ob 18. uri.

Izvoz in uvoz.

Uvoz goveje živine v Italijo ukinjen.
Italijanska vlada je ukinila s takojšnjo
veljavnostjo uvoz goveje živine iz Jugo-
slavije v Italijo.

Potrdila min. trg. in ind. z ozirom
na uvoz. Ministrstvo za trgovino in in-
dustrijo je določilo z aktom V No. 5709
z dne 21. julija tek. leta, da je za izstav-
ljanje potrdila, da se gotovi predmeti

ne izdelujejo v državi, oziroma ne izde-
lujejo v zadostnih količinah, kompeten-
ten v prvi vrsti načelnik Milivoj M. Sa-
vič. V slučaju, da je on odsoten ali za-
držan, bo izdajal potrdila nadzornik Mi-
lan D. Pajovič. V slučaju tudi njegove
odsotnosti ima to pravico nadzornik dr.
Milan Lazarevič. Ta odredba se daje
carinarnicam na znanje, da bodo spre-
jemale kot veljavna le taka potrdila,
katera je podpisal eden navedenih or-
ganov.

Pojasnilo glede uvoza strojnih de-
lov. Uvozniki, ki se lahko okoristijo z o-
lajšavami razpisa Č. št. 61.602/1920, mo-
rajo, če uvažajo po podstavi tega razpi-
sa posamezne strojne dele, prej po cari-
narnici, kjer naj se izvrši ocarinitve,
predložiti generalni direkciji carin proš-
njo ter v njej točno označiti, katere in
kakšne strojne dele hočejo uvoziti in ko-
liko je teh delov. V prošnji mora biti ja-
sno razloženo, kako in v kakšnem namenu
se bodo uporabljali uvoženi deli. Takih
prošenj ni treba, ako se uvažajo kom-
pletni stroji z internimi deli vred.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Trgovina s slivami. Iz Valjeva po-
ročajo, da je nad 1000 vagonov sliv na
razpolago za izvoz. Cene slivam so pre-
cej visoke; drobne slive stanejo 1800 K.
debele 2400 K, najdebelejše pa 3000 K
za 100 kg.

Maribor: Na semenj so pripeljali 8
voz slanine, 22 voz zaklanih svinj, 87
voz krompirja, 16 voz čebule in 4 vozove
zelja. Pšenice so pripeljali samo 5 vreč,
rži 2, ječmena 5, koruze 6, ovsa pa osem
vreč. Pšenica je bila po 8 do 9 K, rž 7 K,
ječmen 6 do 7 K, koruza 8 K, oves 5 K.
Kokoši je bilo 60 po 50 K, piščancev 150
po 80 do 100 K. Seno se je zopet podra-
žilo in je po 630 do 680 K, otava je po
600 do 650 K, slama pa 350 do 400 K.

Likvidacija čehoslovaško-švicarske
dobavne pogodbe. Pred enim letom je
bila med Čehoslovaško in Švico skle-
njena dobavna pogodba. Čehoslovaška
je dobavljala Švici sladkor, uvažala pa
je iz Švice gospodarske in industrijske
proizvode. Vrednost tega blaga je zna-
šala 2.4 milijone švicarskih frankov.

Nemško-jugoslovanska družba. - V
Hamburgu je ustanovljena trgovska dru-
žba Franz & Comp., ki se bo bavila z
izvozom in uvozom na debelo. Družbin
kapital znaša 500.000 mark in je deloma
angleškega, nemškega, ameriškega
in slovenskega izvora.

Opozorjamo na današnji oglas tvrdke
Anton Toneje in drug v Mariboru. Tvrd-
ka razpošilja plavžarski koks (Stück-
koks), kateri je prvovrsten ter kvalita-
tivno veliko boljši kakor češki. Koks
vsebuje 83% gorljivih snovi (Kohlen-
stoff), 3% vode, 1 odstotek tekočih snovi
in 13.5 odstotkov pepela. To analizo
je dobila tvrdka od kemijskega laborato-
rija tovarne za dušik v Rušah.

Industrija.

Zavod za impregniranje lesa. Mini-
ster za trg. in industrijo je dovolil Za-
družni gospodarski banki v Ljubljani
ustanovitev delniške družbe z imenom:
Zavod za impregniranje lesa, d. d. v
Ljubljani. Družbi je namen, da prevze-
ma in izvršuje impregniranje lesa vseh
vrst kakor tudi vseh del in podjetij, zdru-
ženih s tem. Osnovna delniška glavica
znaša 500.000 K ter je razdeljena na
1250 delnic po 400 K.

Udruženje »Tupina« v Splitu. V
Splitu se je osnovala organizacija tupino-
lomov pod naslovom: »Udruženje Tupi-
na«. K organizaciji je pristopilo 13 po-
sestnikov, na katerih posestvih so skladi
tupine, iz katere se dela cement.

Tovarna za popravilo železniških voz
v Subotici. Začetkom novembra tega le-
ta prične obratovati v Subotici tovarna
za popravilo železniških vagonov. Tovar-
na je podvzete delniške družbe »Fer-
rum«, in se obvezuje, da hoče za enkrat
vsaki mesec popraviti 145 vagonov, po-
zneje pa tudi več. To je jako važna usta-
novitev, ker ne bo treba več pošiljati va-
gone radi popravila v inozemstvo, mar-
več bomo to lahko opravili doma.

Nevtralizacija vsega industrijskega
ozemlja Gornje Šlezije. Komisija četvo-
rice se je pred par dnevi zedinila, da se
velik del industrijskega ozemlja in ves
okraj Rybnik priklopi Nemčiji, Poljski
pa dodeli okraj Ples in znaten del okra-

jev Lublinec in Rosenberg. Ker so se poljski kakor nemški delavski voditelji pri zaslišanju izjavili za nedeljivost industrijskega ozemlja, je Francija sedaj iznova sprožila idejo nevtralizacije vsega industrijskega ozemlja, ki bi je upravljali Poljaki in Nemci skupno pod nadzorstvom Zveze narodov. Pričakuje se, da bo tudi Anglija privolila v to rešitev, po kateri bi bilo to ozemlje vzhodno Tarnovic in Rybnika za 15 do 20 let nevtralizirano in upravljano skupno od Nemcev in Poljakov.

Produkcija premoga na Madžarskem je znašala 1. 1920 okrog 5 mil. ton. Pred vojno je dosegla produkcija 9 milijonov ton.

Obrt.

Ustanovitev pokrajinske zadrugo sedlarjev, jermenarjev, torbarjev, bičarjev in ličarjev voz. Ustanovljena je pokrajinska strokovna obrtna zadruga za vse območje pokrajinske uprave za Slovenijo: Zadruga sedlarjev, jermenarjev, torbarjev, bičarjev in ličarjev voz s sedežem v Ljubljani. Z ustanovitvijo zadrugo so postali vsi sedlarji, jermenarji, torbarji, bičarji in ličarji člani te strokovne zadrugo ter so izločeni iz obrtnih zadrug, pri katerih so bili do sedaj vključeni. Ur. List št. 123, z dne 10. oktobra 1921.

Denarstvo,

Pregovori o našem zunanjem državnem posojilu. Finančni minister dr. Kosta Kumanudi odpušča te dni v London, da bo vodil pregovore z neko angleško bančno grupo o našem zunanjem državnem posojilu.

Izplačilo 20-odstotnega odbitka in 6-odstotnih bonov. Na seji ekonomsko-finančnega komiteja je bil sprejet predlog, da se v Sloveniji in Srbiji takoj prične izplačevanje 20-odstotnih priznanic, izdanih o priliki markiranja novčanic. Sklenjeno je bilo tudi, da se 6-odstotni državni boni, katerih rok poteče meseca novembra, na željo imejiteljev izplačajo.

Promet z devizami in valutami. Poslovanje odbora v Ljubljani. V pravilniku o reguliranju prometa z devizami in valutami določeni odbor posluje od 7. t. m. naprej pri podružnici Narodne banke v Ljubljani. Uvoznike, kateri potrebujejo za plačilo nabavljenega blaga inozemska plačilna sredstva (devize, čeke, nakazila itd.) opozarjamo, da si pravočasno preskrbe dovolila za nakup teh plačilnih sredstev pri odboru. Zato je potrebno, da vložijo pismeno nekolokovano prošnjo na ta odbor. V tej prošnji morajo navesti, v kateri namen potrebujejo tuja plačilna sredstva, in prošnji priložiti po členu 11 pravilnika, predpisano potrdilo o protokollaciji in plačanih davkih. V splošnem se opozarjajo interese na določila navedbe o prometu z devizami in valutami. Rešitve prošnje odbor ne bo dostavljal. Stranke jih morajo torej dvigniti same posredno ali neposredno v pisarni odbora pri podružnici Narodne banke v Ljubljani (Knafljeva ulica).

Likvidacija kurzne diference na kompenzacijsko pogodbo z Avstrijo. Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom v Beogradu, poroča Zvezi trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo, da je treba v svrhu likvidacije akreditivnih ostankov priložiti prošnjam dvo-dinarski kolek in potrdilo o plačanem davku za leto 1920 in prvo polovico 1921. Prošnje je treba nasloviti na Centralno upravo v Beogradu, Kronska ulica št. 14. Rok za vlaganje prošnje poteče 30 dni po dnevu objave poziva, to je 16. oktobra 1921. Po pregledu prošnje se bodo izdali plačilni nalogi za Slovenijo potom prehodno gospodarskega urada v Ljubljani.

Uradnikom, ki bodo plačevali podpisano sedemodstotno posojilo v obrokih. Od ravnateljstva poštno-čerkovnega urada v Zagrebu smo sprejeli sledeče: državni uslužbenci, ki so podpisali pri poštno-čerkovnem zavodu v Zagrebu 7-odstotno drž. investicijsko posojilo, katerim pa merodajna oblast te obroke ne bo odtegovala ob plači, zamorejo dobiti za plačevanje mesečnih obrokov pri vsakem poštnem uradu plač. liste računa 30.007, »Pošt. čekovni zavod Zagreb 7% drž. investicijsko posojilo« po 20 vin. komad. Vsak tak uslužbenec naj pošlje svoj mesečni obrok sam na takem listu z navedbo natančnega naslov.

Davki.

Davek na poslovalni promet pri izvozu bo odpravljen. Po poročilih iz Beograda bo z novim zakonom odpravljen davek na poslovalni promet pri izvozu.

Promet.

Za znižanje voznih listkov za dovažanje živil v Zagreb. Zagrebški prehranjevalni odsek je sklenil, da pošlje prometnemu ministru prošnjo, da bi dovolil kmetom do 50 km oddaljenim od Zagreba, znižane osebne in tovarne vozne cene za dovažanje živil v Zagreb.

Novi železniški tarif v Avstriji in Nemčiji. Ministrstvo za trgovino in industrijo je bilo obveščeno od naših konzulatov, da stopa s 1. novembrom t. l. v Nemčiji in Nemški Avstriji v veljavo novi železniški tarif, ki je v prvi povišan za vsako blago za 30 odstot., v drugi pa za 30—50 odstotkov.

Vrednost na denarnih pismih, paketih in vrečah, ki gredo v inozemstvo, je pisati odslej v dinarski veljavi. Odredba stopi takoj v veljavo.

Brezžično telefoniranje na 400 km. Marconi se je vrnil iz svojega popotovanja, na katerem se je bavil s poskusi brezžičnega telefoniranja. Marconi izjavlja, da se mu je posrečilo telefonirati brezžično na 400 km.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev pozivlja vse svoje člane, da podpišejo investicijsko posojilo v kar največjem znesku. Kolikor boste posodili državi, toliko se vam bo vrnilo v železnih in drugih prometnih sredstvih. Načelnik.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Dobava materiala za povezovanje tobaka, kartona in papirja. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje z dne 27. oktobra t. l. ofertalno licitacijo za dobavo materiala za povezovanje tobaka (pločevinaste plombe, klošč za plombe, decimalne tehtnice, ameriškansko platno, platno iz konoplje, vrvice, motvoz) ter za dne 1. novembra t. l. ofertalno licitacijo za dobavo 180.000 kg papirja in 60.000 kg kartona v treh barvah. Ponudbe je izročiti do 22. oktobra t. l. Pogoji in vzorci so intereso v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Dobava, prodaja.

Prodaja pločevinastih škatljic. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da proda okoli 25.000 pločevinastih škatljic od konserv in prepečenca. Od teh škatljic se jih nahaja okoli 10.000 v intendantskem skladišču v Ljubljani, okoli 15.000 pa v intendantskem skladišču v Mariboru. Na celo, v posameznem skladišču se nahajajo količino glaseče se pismene ali ustmene ponudbe se sprejemajo 18. oktobra t. l. dopoldne v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 21. oktobra t. l. dopoldne pa v pisarni vojnega okrožja v Mariboru. Pogoje je moč vpogledati pri divizijski intendanturi v Ljubljani ali pri Komandi vojnega okrožja v Mariboru.

Dobava usnje, čevljarjskih potrebščin, žice itd. Upraviteljstvo državnih protezskih delavnic za Slovenijo v Ljubljani namerava nabaviti usnje, čevljarjske potrebščine, žice itd. potom konkurenčnega razpisa. Pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 15. oktobra t. l. Predmetni oglas in seznam blaga, ki bi ga bilo dobaviti, je intereso v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Razno.

Komisija za pregledovanje zanemarenih gozdov. Ministrstvo za šume in rude je sestavilo posebno komisijo, ki bo pregledovala zanemarene gozdove v naši kraljevini.

Ljubljanski hišni posestniki se pozivljajo, da do 30. novembra 1921 vložijo pri davčni administraciji po predpisani tiskovini izkaz vseh v hiši stanujočih oseb, urejen po stanovanjskih, oziroma poslovnih lokalih. Natančnejše podatke

daje razglas, ki je nabit na deski pri mestnem magistratu.

Tržna poročila.

Trg.

Ljubljana. Goveje meso 28 do 34 kron za kg prve vrste, 20 do 26 K kg druge vrste. Telečje meso 24 K druge, 26 K prve vrste kranjska teleta. Svinjina prve vrste 44 K, druge vrste 40 K. Slanine primanjkuje; domača kranjska slanina 50 do 55 K, hrvaška mešana slanina 75 K. — Jabolka prve vrste 12 kron, druge 8 K, hruške prve vrste 16 kron, druge 12 K, tretje 8 K. — Moka št. 0 18.50, bela krušna moka 15 K, črna krušna moka 14 K, kaša 12 K, ješprenj 12 K, otrobi 6 K, koruzna moka 12 K, koruzen zdrob 13 K, ajdova moka prve vrste 18 K, druge 16 K. — Luščen fižol novi 10 K liter, čebula 8 K kg, krompir 4 K, kisló zelje 12 K.

Tržne cene v Trstu. Krompir 0.80, glavnató zelje 2, paradižniki 1, čebula 1, radič 2, jajca 0.65 do 0.70, breskve 3.20 do 4.40, hruške 3.20, fige 1.60, grozdje 2 liri po kg.

Brno. Produktna borza 30. septembra: Zito moravsko 385—390 K, pšenica moravska 400—420 K, ječmen merkantilni 335—350 K, seno sladko moravsko prešano 320—340 K, slama žitna prešana za krmo 90—100 K, lupljeno proso 500—550 K, kuruza I-a La Plata franko Brno 350 do 360 K, moravski oves 330—340 K, Viktorija fižol I-a 550—575 K, fižol drobni moravski 425 do 470 K, mak 1400—1450 K, moka za kruh 525—550 K, pšenična moka moravska 725—750 K. Cene v čehoslovaških kronah.

Kolonijalno blago.

Kava. New York: loko 8^{3/16} (dan preje 8^{3/16}), dec. 802 (7.75), mare 8.09 (7.81). Amsterdam: Trgovina miruje, povpraševanje slabo. Cene se višajo, posebno v Braziliji. — Java Robusta loko 32 c. fob, natovorjena jeseni 32 c. cif Holandija. Padang Robusta loko 28^{3/4} c. fob, natovor. septembra 25 c. cif. Surinam Liberia, rumenkasta 43 c. fob, Java rumena 48 c. fob. Holandija. — Hamburg: Na trgu promet slab, cene rastejo. Za loko se zahteva: Prima Santos 13 M, Superior 14, Good 13, centralno ameriškanska 19.50, Robusta 10, Prima Java 12.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin ček 200.50—202, Milan izplačilo 982—995, ček 980—985, London 935—960, New York kabel 246, ček 242, Pariz 1800—1825, Praga 265.75—268, Švica 4350—4450, Dunaj 8.30—8.50, Budimpešta 37.50—38.50, valute: dolarji 240—242, avstrijske krone 12, rublji 12—15, funti 995, franki 1800—1810, marke 198—200, lire 970—975.

Jadranska banka 1100—1300, Ljub. kreditna banka 860—890. Beograd, valute: dolarji 60, funti 230, marke 48, leji 52.50, levi 39, devize: London 233, Pariz 436, Praga 67, Dunaj 2, Berlin 50, Milan 245.

Zürich, devize: Berlin 4.22, New York 5.44, London 21.05, Pariz 40.10, Milan 22, Praga 6, Budimpešta 0.82, Zagreb 2.15, Bukarešta 4.60, Varšava 0.10, Dunaj 0.26, avstrijske žigos. kroné 0.20.

Trgovina v Mariboru!!!

v najbolj prometni ulici v sredini mesta se z vso zalogo in inventarjem proda. Potrebni kapital 700.000 kron. — Prevzame se lahko takoj. Ponudbe pod »Trgovina 700.000«.

Manufakturna trgovina na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti 45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158, 134/134, 136/204, 170/246, 210/274, 235/300, 272/304.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga

šivalnih strojev

igel in posameznih delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežba točna!

Galanterija, drobnarija, papir in pletarski izdelki na debelo.

Jurjevo, Ilirija, Cipulin-krema po tovarniških cenah.

Baloh in Rosina

MARIBOR, Grajski trg št. 3.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno rudninsko

22, 10—10 vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

LANG IN DRUG, OSIJEK

prevzame zastopstva in samoprodajo od raznih industrijskih podjetij v Sloveniji v svrhu vpeljave slovenskih produktov.

Cenjene ponudbe na zgornji naslov.

konkurenca ni mogla uvajati, je do-
bremu glasu in ugledu cele naše tr-
govine zelo škodovalo.

Problem draginje.

Ob času trde draginje so nastajali
v Sloveniji razni izredni predpisi, ki
so bili včasih prava šiba in nadloga
za trgovstvo in obrtnost. Zbornica je
po najboljši možnosti štutila intere-
se naših industrijskih in obrtnih
krogov. Izdelala je obširne elabora-
te ob času kampanje za pobijanje
draginje, veriženja in pretiranih cen.
Ko se je na poziv deželne vlade za
Slovenijo vršila večdnevna javna en-
keta glede draginje in glede sredstev
za ujezitev naraščajočih cen, je zbor-
nica prevzela in podala osnovni refe-
rat o presoji tega težkega vprašanja
in o vzrokih draginje ter podala vo-
dila za presojno pravilnosti cen. V
teku razprav sta zbornična tajnika
ponovno posegla v debato ter v veli-
ki meri pripomogla do pravičnejše
presoje položaja industrije, trgovine
in obrti. Dejansko se je od časa tiste
ankete položaj tudi v Sloveniji za in-
dustrijo, trgovino in obrt obrnil od-
ločno na boljše in je prenehalo prej-
šnje samovoljno in tudi nesistemat-
ično postopanje raznih organov in
mest proti produktivnim in kupčij-
skim stanovom.

Ko je proti koncu l. 1919 stopilo
v ospredje vprašanje, kako je urediti
našo valuto v svrhu prehoda do ene-
ga novca, je zbornica z vso odločno-
stjo posegla v razprave in se trudila,
doseči tako ureditev vprašanja, ka-
tera bi odgovarjala našim upraviče-
nim gospodarskim potrebam. Stopili
smo v dotiko tudi s hrvatskimi inte-
resenti, da bi obvarovali naše gos-
podarstvo velike škode. Pri tej pri-
liki je prišlo tudi do tega, da so se
v zbornici zbirale na redna posveto-
vanja gospodarske korporacije, ki
so tekoča vprašanja pretresavale in
pod zborničnim vodstvom na zunaj
enotno postopale. Ta posvetovanja
gospodarskih korporacij so ostala
kot nekak prosti anketni zbor, kate-
ri se po potrebi v vseh važnejših pri-
likah zbira na posvetovanje.

Davčna zakonodaja.

Taka posvetovanja so se vršila
zlasti tudi v stvareh, ki se tičejo dav-
čne zakonodaje. Vprašanje davkov
je sploh materija, kateri je zbornica
posvečala ves čas trajno pozornost
in je v tem pogledu dosegla mnogo
uspehov. Kot uspeh se more v takih
stvareh zaznamovati še tudi dejstvo,
da se prepriča poslabšanje starega
položaja. Intenzivno se je zbornica
pečala z davkom na vojne dobičke,
z invalidskim davkom, s priredbo
dohodnine in pridobnine. Potegovala
se je zlasti za to, da so zopet oži-
vele cenilne in pridobninske komisi-
je. Razpravljalo se je zlasti tudi o
plačarini, o davčnem postopanju, ta-
ko glede opominov, glede rubežni,
glede plačilnih nalogov, glede rokov
za pritožbe. S priznanjem in s čutom
hvaležnosti moramo omenjati, da nas
je v naših prizadevanjih v merah
možnosti jako ljubeznivo podpirala
finančna delegacija v Ljubljani, tako
njen predsednik, kakor njeni vodilni
funkcionarji. Prav tako zahvalno
moramo omenjati tudi podpore in
intervencije naših narodnih poslan-
cev. Pri vsem tem smo glede davkov
vedno stali na stališču, da so davki
potrebni za državni obstoj in da se
trgovina, industrija in obrt ne brani-
jo davkov, samo, da ostanejo v me-
jah zmagljivosti in da se pravično
prirejajo. Državi je treba dajati, kar
ji gre. Ravno produktivni sloji imajo
poglaviti interes na tem, da je dr-
žavno gospodarstvo v redu in da se
državni izdatki in potrebe pokriva-
jo z rednimi dohodki. Deficiti in raz-
ne zasilne finančne operacije vodijo
v nesrečo in povsod slabo učinkuje-
jo, zlasti na vrednost našega denarja.

Inozemski trgovski kredit.

Vprašanju o vrednosti našega
denarja na tujih trgih smo v zbornici
posvečali posebno pozornost ter smo
prav zadnje dni, ko je nastopila v
naši prestolnici malosrečna akcija za
to, da se odlože naša plačila in obve-

ze nasproti inozemstvu, odločno na-
stopili proti vsakemu koraku, kateri
bi mogel kakorkoli omajati zaupanje
v našo kupčijsko poštenost. Kredit
je zlasti v naši mladi državi najdra-
gocenejša za našega trgovca in indu-
strijalca. Kredit treba očuvati z vso
skrbnostjo in se ogibati vsega, kar bi
nam moglo vzeti dobro vero v ino-
zemstvu, kjer se itak nam sovražne
sile trudijo, izpodkopati naš ugled
in našo veljavo.

Hvaležno moramo naglasiti, da
je zbornica tudi pri oddelku ministr-
stva trgovine in industrije v Ljublja-
ni, zlasti pa pri njegovem načelniku
g. ministru svetniku dr. Rudolfu Mar-
nu, vedno našla za svoja prizadeva-
nja polno razumevanje in podporo.

Carinska vprašanja.

Zbornica je posvečala posebno
pažnjo ureditvi carinskega poslova-
nja in organizaciji carinarnic v Slo-
veniji ter vprašanju carinske politi-
ke. O teh vprašanjih je priredila
zbornica celo vrsto anket in pismenih
poizvedb ter se po svojih zastopnikih
udeležila v Beogradu konferenc in
anket o carinski politiki, o izvoznih in
uvoznih carini, o reformi carinskega
postopanja in o carinskem posredni-
štvu, o kompenzacijski pogodbi z Av-
strijsko republiko.

(Dalje prihodnjič.)

Seja širšega odbora Zveze grem. zadrug.

V četrtek dne 7. oktobra se je vr-
šila v posvetovalnici trgovske in obrt-
niške zbornice seja širšega odbora
Zveze gremijev.

Načelnik Zveze, gospod Jelačin
je otvoril sejo in konstatiral sklep-
čnost.

Davek na poslovni promet.

K prvi točki dnevnega reda je
poročal o davku na poslovni promet
Zvezin tajnik, ki je v referatu reasu-
miral glavne točke, ki so bile v seji
Ljubljani, gremija trgovcev in v ple-
narni seji trgovske in obrtniške zbor-
nice uvedene proti sedanjemu obse-
gu in izvrševanju prometnega davka.
Pred vsem povdarja, da je nepravil-
no, da se iz političnih ozirov vse pa-
noge poljedelstva in gozdarstva ter
živinoreje oprostilo od plačevanja tega
davka. Dalje je sporno vprašanje
ali so med obrtniki, ki delajo z naj-
manj dvema stalnimi pomočniki mi-
šljeni tudi trgovci ali ne. Omenja, da
so predpisi glede izračunave dnevnega
prometa za malega trgovca z me-
šanim blagom zelo komplicirani, ker
mu je nemogoče vsak dan posebej na-
tančno konstatirati, koliko je prodal
monopolnih predmetov in koliko zna-
ša trošarina pri prodanih predmetih,
da bi jo odštel od celokupne svote.
Dalje je nerešeno vprašanje, kako naj
se vodi evidenca o dnevnem prometu,
ki se vrše na kreditne knjižice, ki se
samo enkrat mesečno obračunavajo.
Trgovci želijo, da bi se dovolilo, da
se prometni davek fakturira posebej
in ne všteto v prodajno ceno. Kone-
čno mora trgovstvo odvaliti od sebe
odij, ki pada neopravičeno nanje, ker
ta davek podražuje vse trgovske pred-
mete ne samo za en odstotek, mar-
več za 5—7% in sicer tolikokrat po
1%, skoz kolikor rok gre.

Obširne debate o tem predmetu so
se udeležili posebno g. Kosteve, Ša-
rabon in Lilleg. Zveza je sklenila, da
se izdela obsežna spomenica o glav-
nih nedostatkih zakona na prometni
davek in da se jo vpošlje na mero-
dajna mesta.

Bolniško zavarovanje trgovskih na-
meščencev.

Kot druga točka dnevnega reda
je bila razprava o bolniških blagaj-
nah in bolniškem zavarovanju trgov-
skih nameščencev v zmislu uredbe,
ki jo je izdalo ministrstvo za social-
no politiko v Službenih Novinah, št.
184, ki predvideva, kakor je bilo že
svoječasno poročano v Trg. listu obli-
gatorno zavarovanje vseh trgovskih
nastavljenecov vštevanje vajence. V sled
tega je prišla društvena bolniška or-
ganizacija trg. nastavljenecov v Lju-

bljani, ki posluje že dolga desetletja,
v nevarni položaj, da bi izgubila mno-
go svojih članov. Zveza je že svoje-
časno napravila potrebne korake, da
bi se obstoječe bolniško društvo raz-
širilo in spremeniło v obligatorno or-
ganizacijo za zavarovanje vseh trgov-
skih nameščencev, vendar do sedaj
še ni prejela zadevnega odloka od
ministrstva za socialno politiko, zato
se sklene v zadevi ponovno interve-
nirati pri ministrstvu.

Devizni odbori.

K tretji točki dnevnega reda se je
razpravljalo o novi naredbi glede
regulacije deviznega in valutnega pro-
meta. K tej točki se je sklenilo, da
se naprosi ministrstvo financ, da bi
se imenoval tudi pri podružnici Na-
rodne banke v Mariboru podoben de-
vizni odbor, in da se urgira čimprej-
šno aktiviranje poslovanja deviznega
odbora v Ljubljani.

Uredba o pobijanju draginje.

Nato je sledila razprava o 4.
točki dnevnega reda, namreč o ured-
bi za pobijanje draginje, ki je postala
vsled neenakega postopanja občin-
skih sodišč aktualna. V debato o tej
uredbi so posegli skoro vsi navzoči,
ki so se strinjali o tem, da je ta
naredba v protislovju z drugimi gos-
podarsko političnimi odredbami pose-
bno s prostim izvozom najglavnej-
ših živil. V obširni debati se je pov-
darjalo predvsem, da je ta naredba
izdana po sprejetju ustave in brez
sporazuma z ministr. trg in ind., ki
je edino kompetentno izdajati nare-
dbe glede maksimiranja cen in dopu-
stnega trgovskega dobička.

Sklene se poslati vsem merodaj-
nim mestom odločen protest proti se-
dajnemu načinu izvrševanja naredbe
o pobijanju draginje. Obenem se skle-
ne na predlog zveznega tajnika, da
se pozovejo vsi gremiji, da vsak za
svoje področje revidira v svoječasni
anketi pri trg. zbornici ugotovljen
maksimalen dopustni dobiček, da bo
mogla Zveza na podlagi te revizije
zavzeti v konkretnih slučajih stališče.

Nato je sledilo obširno poslovno
poročilo tajništva o delovanju Zveze
v dobi od junija do konca septembra,
ki ga objavljamo posebej.

Posamezni predlogi.

Med samostojnimi nujnimi pred-
logi je g. Divjak od gremija Ribnica
poročal, da se obrtni listi za krama-
rije zlorablajo ter, da dotičniki izvr-
šujejo obrt v obsegu redne trgovine,
dalje, da okrajno glavarstvo ne vpra-
ša v vseh posameznih koncesijskih
slučajih gremij za mnenje o lokalni
potrebi marveč, da podeljuje konce-
sije vsem prosilcem. Načelnik Zveze
mu je pojasnil, da je treba v takih
slučajih gremiju samemu nastopiti in
vložiti protest pri glavarstvu, ker bo
le na ta način zamogel uveljaviti gre-
mij svojo avtoriteto, kot stanovska
organizacija.

Gospod Oblak iz Novegamesta je
prosil, da bi se Zveza zavzela za to,
da se pobira taksa samo od luksuznih
in voz z vzmetmi za osebno vporabo,
ne pa od onih voz, ki služijo za pre-
voz lahkih tovorov. Gospod Weixl iz
Maribora je predlagal, da naj Zveza
ponovno intervenira v zadevi zlorabe
obrotnih listov za branjerijo in glede
prenosa obrtnih listov. Nato se je še
razpravljalo o trgovanju Nakupoval-
ne zadruge z nečlani na debelo, in o
veriženju železničarjev z blagom
vsled ugodnosti proste, oziroma zni-
žane vožnje in na škodo poklicnega
trgovstva.

Predsednik je obljubil, da bo
Zveza v vseh navedenih slučajih sto-
rila potrebne korake in zaključil sejo
ob 18. uri.

Izvoz in uvoz.

Uvoz goveje živine v Italijo ukinjen.
Italijanska vlada je ukinila s takojšnjo
veljavnostjo uvoz goveje živine iz Jugo-
slavije v Italijo.

Potrdila min. trg. in ind. z ozirom
na uvoz. Ministrstvo za trgovino in in-
dustrijo je določilo z aktom V No. 5709
z dne 21. julija tek. leta, da je za izstav-
ljanje potrdila, da se gotovi predmeti

ne izdelujejo v državi, oziroma ne izde-
lujejo v zadostnih količinah, kompeten-
ten v prvi vrsti načelnik Milivoj M. Sa-
vič. V slučaju, da je on odsoten ali za-
držan, bo izdajal potrdila nadzornik Mi-
lan D. Pajovič. V slučaju tudi njegove
odsotnosti ima to pravico nadzornik dr.
Milan Lazarevič. Ta odredba se daje
carinarnicam na znanje, da bodo spre-
jemale kot veljavna le taka potrdila,
katera je podpisal eden navedenih or-
ganov.

Pojasnilo glede uvoza strojnih de-
lov. Uvozniki, ki se lahko okoristijo z o-
lajšavami razpisa Č. št. 61.602/1920, mo-
rajo, če uvažajo po podstavi tega razpi-
sa posamezne strojne dele, prej po cari-
narnici, kjer naj se izvrši ocarinitve,
predložiti generalni direkciji carin proš-
njo ter v njej točno označiti, katere in
kakšne strojne dele hočejo uvoziti in ko-
liko je teh delov. V prošnji mora biti ja-
sno razloženo, kako in v kakšnem namenu
se bodo uporabljali uvoženi deli. Takih
prošenj ni treba, ako se uvažajo kom-
pletni stroji z internimi deli vred.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Trgovina s slivami. Iz Valjeva po-
ročajo, da je nad 1000 vagonov sliv na
razpolago za izvoz. Cene slivam so pre-
cej visoke; drobne slive stanejo 1800 K.
debele 2400 K, najdebelejše pa 3000 K
za 100 kg.

Maribor: Na semenj so pripeljali 8
voz slanine, 22 voz zaklanih svinj, 87
voz krompirja, 16 voz čebule in 4 vozove
zelja. Pšenice so pripeljali samo 5 vreč,
rži 2, ječmena 5, koruze 6, ovsa pa osem
vreč. Pšenica je bila po 8 do 9 K, rž 7 K,
ječmen 6 do 7 K, koruza 8 K, oves 5 K.
Kokoši je bilo 60 po 50 K, piščancev 150
po 80 do 100 K. Seno se je zopet podra-
žilo in je po 630 do 680 K, otava je po
600 do 650 K, slama pa 350 do 400 K.

Likvidacija čehoslovaško-švicarske
dobavne pogodbe. Pred enim letom je
bila med Čehoslovaško in Švico sklen-
jena dobavna pogodba. Čehoslovaška
je dobavljala Švici sladkor, uvažala pa
je iz Švice gospodarske in industrijske
proizvode. Vrednost tega blaga je zna-
šala 2.4 milijone švicarskih frankov.

Nemško-jugoslovanska družba. - V
Hamburgu je ustanovljena trgovska dru-
žba Franz & Comp., ki se bo bavila z
izvozom in uvozom na debelo. Družbin
kapital znaša 500.000 mark in je deloma
angleškega, nemškega, ameriškega
in slovanskega izvora.

Opozorjamo na današnji oglas tvrdke
Anton Toneje in drug v Mariboru. Tvrd-
ka razpošilja plavžarski koks (Stück-
koks), kateri je prvovrsten ter kvalita-
tivno veliko boljši kakor češki. Koks
vsebuje 83% gorljivih snovi (Kohlen-
stoff), 3% vode, 1 odstotek tekočih snovi
in 13.5 odstotkov pepela. To analizo
je dobila tvrdka od kemijskega laborato-
rija tovarne za dušik v Rušah.

Industrija.

Zavod za impregniranje lesa. Mini-
ster za trg. in industrijo je dovolil Za-
družni gospodarski banki v Ljubljani
ustanovitev delniške družbe z imenom:
>Zavod za impregniranje lesa, d. d. v
Ljubljani. Družbi je namen, da prevze-
ma in izvršuje impregniranje lesa vseh
vrst kakor tudi vseh del in podjetij, zdru-
ženih s tem. Osnovna delniška glavica
znaša 500.000 K ter je razdeljena na
1250 delnic po 400 K.

Udruženje »Tupina« v Splitu. V
Splitu se je osnovala organizacija tupino-
lomov pod naslovom: »Udruženje Tupi-
na«. K organizaciji je pristopilo 13 po-
sestnikov, na katerih posestvih so skladi
tupine, iz katere se dela cement.

Tovarna za popravilo železniških voz
v Subotici. Začetkom novembra tega le-
ta prične obratovati v Subotici tovarna
za popravilo železniških vagonov. Tovar-
na je podvzete delniške družbe »Fer-
rum«, in se obvezuje, da hoče za enkrat
vsaki mesec popraviti 145 vagonov, po-
zneje pa tudi več. To je jako važna usta-
novitev, ker ne bo treba več pošiljati va-
gone radi popravila v inozemstvo, mar-
več bomo to lahko opravili doma.

Neutralizacija vsega industrijskega
ozemlja Gornje Šlezije. Komisija četvo-
rice se je pred par dnevi zedinila, da se
velik del industrijskega ozemlja in ves
okraj Rybnik priklopi Nemčiji, Poljski
pa dodeli okraj Ples in znaten del okra-

jev Lublinec in Rosenberg. Ker so se poljski kakor nemški delavski voditelji pri zaslišanju izjavili za nedeljivost industrijskega ozemlja, je Francija sedaj iznova sprožila idejo nevtralizacije vsega industrijskega ozemlja, ki bi je upravljali Poljaki in Nemci skupno pod nadzorstvom Zveze narodov. Pričakuje se, da bo tudi Anglija privolila v to rešitev, po kateri bi bilo to ozemlje vzhodno Tarnovic in Rybnika za 15 do 20 let nevtralizirano in upravljano skupno od Nemcev in Poljakov.

Produkcija premoga na Madžarskem je znašala l. 1920 okrog 5 mil. ton. Pred vojno je dosegla produkcija 9 milijonov ton.

Obrt.

Ustanovitev pokrajinske zadruga sedlarjev, jermenarjev, torbarjev, bičarjev in ličarjev voz. Ustanovljena je pokrajinska strokovna obrtna zadruga za vse območje pokrajinske uprave za Slovenijo: Zadruga sedlarjev, jermenarjev, torbarjev, bičarjev in ličarjev voz s sedežem v Ljubljani. Z ustanovitvijo zadruge so postali vsi sedlarji, jermenarji, torbarji, bičarji in ličarji člani te strokovne zadruge ter so izločeni iz obrtnih zadrug, pri katerih so bili do sedaj vključeni. Ur. List št. 123, z dne 10. oktobra 1921.

Denarstvo,

Pregovori o našem zunanjem državnem posojilu. Finančni minister dr. Kosta Kumanudi odpotuje te dni v London, da bo vodil pregovore z neko angleško bančno grupo o našem zunanjem državnem posojilu.

Izplačilo 20-odstotnega odbitka in 6-odstotnih bonov. Na seji ekonomsko-finančnega komiteja je bil sprejet predlog, da se v Sloveniji in Srbiji takoj prične izplačevanje 20-odstotnih priznanic, izdanih o priliki markiranja novčanic. Sklenjeno je bilo tudi, da se 6-odstotni državni boni, katerih rok poteče meseca novembra, na željo imejiteljev izplačajo.

Promet z devizami in valutami. Poslovanje odbora v Ljubljani. V pravilniku o reguliranju prometa z devizami in valutami določeni odbor posluje od 7. t. m. naprej pri podružnici Narodne banke v Ljubljani. Uvoznike, kateri potrebujejo za plačilo nabavljenega blaga inozemska plačilna sredstva (devize, čeke, nakazila itd.) opozarjamo, da si pravočasno preskrbe dovolila za nakup teh plačilnih sredstev pri odboru. Zato je potrebno, da vložijo pismeno nekolokovano prošnjo na ta odbor. V tej prošnji morajo navesti, v kateri namen potrebujejo tuja plačilna sredstva, in prošnji priložiti po členu 11 pravilnika, predpisano potrdilo o protokoliaciji in plačanih davkih. V splošnem se opozarjajo interese na določila naredbe o prometu z devizami in valutami. Rešitve prošnji odbor ne bo dostavljala. Stranke jih morajo torej dvigniti same posredno ali neposredno v pisarni odbora pri podružnici Narodne banke v Ljubljani (Knaflejeva ulica).

Likvidacija kurzne diference na kompenzacijsko pogodbo z Avstrijo. Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom v Beogradu, poroča Zvezi trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo, da je treba v svrhu likvidacije akreditivnih ostankov priložiti prošnjam dvoindinarski kolek in potrdilo o plačanem davku za leto 1920 in prvo polovico 1921. Prošnje je treba nasloviti na Centralno upravo v Beogradu, Kronska ulica št. 14. Rok za vlaganje prošnji poteče 30 dni po dnevu objave poziva, to je 16. oktobra 1921. Po pregledu prošnji se bodo izdali plačilni nalogi za Slovenijo potom prehodno gospodarskega urada v Ljubljani.

Uradnikom, ki bodo plačevali podpisano sedemodstotno posojilo v obrokih. Od ravnateljstva poštno-čkovnega urada v Zagrebu smo sprejeli sledeče: državni uslužbenici, ki so podpisali pri poštno-čkovnem zavodu v Zagrebu 7-odstotno drž. investicijsko posojilo, katerim pa merodajna oblast te obroke ne bo odtegovala ob plači, zamorejo dobiti za plačevanje mesečnih obrokov pri vsakem poslovnem uradu plač. liste računa 30.007, »Pošt. čkovni zavod Zagreb 7% drž. investicijsko posojilo« po 20 vin. komad. Vsak tak uslužbenec naj pošlje svoj mesečni obrok sam na takem listu z navedbo natančnega naslova.

Davki.

Davek na poslovni promet pri izvozu bo odpravljen. Po poročilih iz Beograda bo z novim zakonom odpravljen davek na poslovni promet pri izvozu.

Promet.

Za znižanje vozniških listkov za dovažanje živil v Zagreb. Zagrebški prehranjevalni odsek je sklenil, da pošlje prometnemu ministru prošnjo, da bi dovolil kmetom do 50 km oddaljenim od Zagreba, znižane osebne in tovarne vozne cene za dovažanje živil v Zagreb.

Novi železniški tarif v Avstriji in Nemčiji. Ministrstvo za trgovino in industrijo je bilo obveščeno od naših konzulatov, da stopa s 1. novembrom t. l. v Nemčiji in Nemški Avstriji v veljavo novi železniški tarif, ki je v prvi povišan za vsako blago za 30 odstot., v drugi pa za 30—50 odstotkov.

Vrednost na denarnih pismih, paketih in vrečah, ki gredo v inozemstvo, je pisati odslej v dinarski veljavi. Odredba stopi takoj v veljavo.

Brezžično telefoniranje na 400 km. Marconi se je vrnil iz svojega popotovanja, na katerem se je bavil s poskusi brezžičnega telefoniranja. Marconi izjavlja, da se mu je posrečilo telefonirati brezžično na 400 km.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev pozivlja vse svoje člane, da podpišejo investicijsko posojilo v kar največjem znesku. Kolikor boste posodili državi, toliko se vam bo vrnilo v železnica in drugih prometnih sredstvih. Načelnik.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Dobava materijala za povezovanje tobaka, kartona in papirja. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje z dne 27. oktobra t. l. ofertalno licitacijo za dobavo materijala za povezovanje tobaka (pločevinaste plombe, klošč za plombe, decimalne tehtnice, ameriansko platno, platno iz konoplje, vrvice, motvoz) ter za dne 1. novembra t. l. ofertalno licitacijo za dobavo 180.000 kg papirja in 60.000 kg kartona v treh barvah. Ponudbe je izročiti do 22. oktobra t. l. Pogoji in vzorci so intereso v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Dobava, prodaja.

Prodaja pločevinastih škatlic. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da proda okoli 25.000 pločevinastih škatlic od konserv in prepečenca. Od teh škatlic se jih nahaja okoli 10.000 v intendantskem skladišču v Ljubljani, okoli 15.000 pa v intendantskem skladišču v Mariboru. Na celo, v posameznem skladišču se nahajajo količino glaseče se pismene ali ustmene ponudbe se sprejemajo 18. oktobra t. l. dopoldne v intendaturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 21. oktobra t. l. dopoldne pa v pisarni vojnega okrožja v Mariboru. Pogoje je moč vpogledati pri divizijski intendaturi v Ljubljani ali pri Komandi vojnega okrožja v Mariboru.

Dobava usnje, čevljarskih potrebščin, žice itd. Upraviteljstvo državnih proteznih delavnic za Slovenijo v Ljubljani namerava nabaviti usnje, čevljarske potrebšchine, žice itd. potom konkurenčnega razpisa. Pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 15. oktobra t. l. Predmetni oglas in seznam blaga, ki bi ga bilo dobaviti, je intereso v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Razno.

Komisija za pregledovanje zanemarenih gozdov. Ministrstvo za šume in rude je sestavilo posebno komisijo, ki bo pregledovala zanemarene gozdove v naši kraljevini.

Ljubljanski hišni posestniki se pozivljajo, da do 30. novembra 1921 vložijo pri davčni administraciji po predpisani tiskovini izkaz vseh v hiši stanujočih oseb, urejen po stanovanjskih, oziroma poslovnih lokalih. Natančneje podatke

daje razglas, ki je nabit na deski pri mestnem magistratu.

Tržna poročila.

Trg.

Ljubljana. Goveje meso 28 do 34 kron za kg prve vrste, 20 do 26 K kg druge vrste. Telečje meso 24 K druge, 26 K prve vrste kranjska teleta. Svinjina prve vrste 44 K, druge vrste 40 K. Slanine primanjkuje; domača kranjska slanina 50 do 55 K, hrvaška mešana slanina 75 K. — Jabolka prve vrste 12 kron, druge 8 K, hruške prve vrste 16 kron, druge 12 K, tretje 8 K. — Moka št. 0 18.50, bela krušna moka 15 K, črna krušna moka 14 K, kaša 12 K, ješprenj 12 K, otrobi 6 K, koruzna moka 12 K, koruzen zdrob 13 K, ajdova moka prve vrste 18 K, druge 16 K. — Luščen fižol novi 10 K liter, čebula 8 K kg, krompir 4 K, kislo zelje 12 K.

Tržne cene v Trstu. Krompir 0.80, glavna zelje 2, paradižniki 1, čebula 1, vadič 2, jajca 0.65 do 0.70, breskve 3.20 do 4.40, hruške 3.20, fige 1.60, grozdje 2 liri po kg.

Brno. Produktna borza 30. septembra: Zito moravsko 385—390 K, pšenica moravska 400—420 K, ječmen merkantilni 335—350 K, seno sladko moravsko prešano 320—340 K, slama žitna prešana za krmo 90—100 K, lupljeno proso 500—550 K, koruza I-a La Plata franko Brno 350 do 360 K, moravski oves 330—340 K, Viktorija fižol I-a 550—575 K, fižol drobn moravski 425 do 470 K, mak 1400—1450 K, moka za kruh 525—550 K, pšenična moka moravska 725—750 K. Cene v čehoslovaških kronah.

Kolonijalno blago.

Kava. New York: loko 8^{1/16} (dan preje 8^{1/16}), dec. 802 (7.75), mare 8.09 (7.81). Amsterdam: Trgovina miruje, povpraševanje slabo. Cene se višajo, posebno v Braziliji. — Java Robusta loko 32 c. fob, natovorjena jeseni 32 c. cif Holandija. Padang Robusta loko 28 1/2 c. fob, natovor. septembra 25 c. cif. Surinam Liberia, rumenkasta 43 c. fob, Java rumena 48 c. fob. Holandija. — Hamburg: Na trgu promet slab, cene rastejo. Za loko se zahteva: Prima Santos 13 M, Superior 14, Good 13, centralno amerianska 19.50, Robusta 10, Prima Java 12.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin ček 200.50—202, Milan izplačilo 982—995, ček 980—985, London 935—960, New York kabel 246, ček 242, Pariz 1800—1825, Praga 265.75—268, Švica 4350—4450, Dunaj 8.30—8.50, Budimpešta 37.50—38.50, valute: dolarji 240—242, avstrijske krone 12, rublji 12—15, funti 935, franki 1800—1810, marke 198—200, lire 970—975.

Jadranska banka 1100—1300, Ljub. kreditna banka 860—890.

Beograd, valute: dolarji 60, funti 230, marke 48, leji 52.50, levi 39, devize: London 233, Pariz 436, Praga 67, Dunaj 2, Berlin 50, Milan 245.

Zürich, devize: Berlin 4.22, New York 5.44, London 21.05, Pariz 40.10, Milan 22, Praga 6, Budimpešta 0.82, Zagreb 2.15, Bukarešta 4.60, Varšava 0.10, Dunaj 0.26, avstrijske žigos. kroně 0.20.

Trgovina v Mariboru!!!

v najbolj prometni ulici v sredini mesta se z vso zalogo in inventarjem proda. Potrebni kapital 700.000 kron. — Prevzame se lahko takoj. Ponudbe pod »Trgovina 700.000«.

Manufakturna trgovina na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti 45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158, 134/134, 136/204, 170/246, 210/274, 235/300, 272/304.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga

šivalnih strojev

igel in posameznih delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežba točna!

Galanterija, drobnarija, papir in pletarski izdelki na debelo.

Jurjevo, Ilirija, Cipulin-krema po tovarniških cenah.

Baloh in Rosina

MARIBOR, Grajski trg št. 3.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno rudninsko

22, 10—10 vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

LANG IN DRUG, OSIJEK

prevzame zastopstva in samoprodajo od raznih industrijskih podjetij v Sloveniji v svrhu vpeljave slovenskih produktov.

Cenjene ponudbe na zgornji naslov.

Plavžarski koks

oddaja trdka

Anton Tonejc,
Maribor.

Cena po dogovoru.

Prodajam premogovnik

pri katerem je 24 prostosledov. Premoga so dosedaj trije sloji v debelosti 1 m 90 cm odprtega na tri številke. Cena se zve pri podjetniku

Ignacu Ferležu

Koračice

št. 2, p. Sv. Tomaž.

'MERKUR'
Veletrgovina z manu-
: fakturo na debelo :
Maribor.

Priporočamo našo zalogo prvovrstnih fabrikatov čehoslovaškega proizvoda vseh vrst manufakturnega blaga po dnevni konkurenčni ceni.

Ne slabite naše valute z nepotrebniimi importi!

Gazela milo

je prvovrstne kakovosti in ca 20% ceneje kot enakovredno importirano milo.

Milarna in svečarna d. d. v Ljubljani.

I. C. MAYER
LJUBLJANA
Ustanovlj. 1834.

MANUFAKTURA

EN GROS

EN DETAIL

Medić, Rakovec & Zankl,

prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinaj, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERA KL«. Lak za pode. »MERA KL«. Linoleum lak za pode.

»MERA KL«. Emajlni lak. »MERA KL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50.000.000 K. -- Rezervni zakladi 45.000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Nagrobne lučice sveče, milo eš-vesko in toal.

Kremo (čistilo) Ilirija, Jurjevo, C. M., Dilber, Cipulin, mast (vazelina) ličilo, Sidol,

Krtače ribarice iz riževe slame in korenine, konjske, za likanje (glanc) mazalke, motvoz in čevljarsko prejo (dreto),

Bičevnike prave tržaške, gladke in pletene, orehove pletene, biče, vezalke (jermena) za čevlje,

Cigaretni papir vseh vrst, pismenski, trgovski, kancliski, konceptni, gladilni, (šmirgel) in stekleni papir ter drugo kratko robo nudi po najnižjih cenah veletrgovina

Osvald Dobeic, Ljubljana,
Sv. Jakoba trg 9.

! Pozor

trgovci!

Nepremočljiva mast za čevlje in usnje.

Cene in kvaliteta brez konkurence.

Rafinerija mineralnega olja

Cankarjeva ul. 1 **Maribor** Cankarjeva ul. 1

Vzorci na zahtevo brezplačno.

Na debelo:

Kava,
čaj, kakao,
sardine, olje, vinski kis, bohinijski in trapistovski sir, salami, šunka in slatina, ljutomersko steklenično vino letnik 1917, Rogaska Slatina.

T. MENCINGER
Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Hedžet & Koritnik - Ljubljana

Frančiškanska ulica 4

MANUFAKTURNA
blagovnica na debelo